

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Cap. XVIII. De Sacramento Exrtemae Vnctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

¹³ Peccata vero & crimina, reservationi Summi Pontificis subiecta, multa sunt; quorum præcipua in Bulla Cœnæ Domini sigillatim referuntur; de quibus expedit legere Navarrum in Manuali, & Toletum in Instructio-ne Sacerdotum, Franciscum Suarez & alios de Censuris, Sylvestrum & alios Summistas verb. Censura, Casus reservati, Excommuni-catio, &c.

¹⁴ In quibus tamen casibus, Sedi Apostoli-ca reservatis, si occulti sint, Nos & Vicarius Noster ut absolvere & dispensare possimus,

^{1. Seff. 24.}
<sup>c. 6. de
ref.</sup>

Cum vero multi sunt Casus, Episcopali absorptioni ac dispensationi de jure reservati, qui à multis Dd. in unum sunt collecti, ac in Pastorali Romano, à Nobis in publicum dando, designantur; ex iis tamen plerisque, Nobis de Iure & consuetudine reservatos, hic ponendos existimavimus.

Casus reservati Clericorum.

Fornicatio cum filia Confessionis. Concupinatus publicus, & vaga fornicatio. Revelatio Confessionis.

Furtiva sulceptio facrorum Ordinum sine debita licentia, & Dimissorialibus ab alieno Episcopo; aut cum Censuris irretitus quis-piam Ordinem suscipit, aut sine Ordinibus celebrat aut ministrat.

Casus reservati Laicorum.

Matrimonium contractum cum alia, conju-ge adhuc vivente, scienter, aut antequam de morte prioris satis certificetur; aut clandesti-ne initum, non servata forma Concilii Tridentini; machinatio in mortem Conjugis, morte-secura.

Casus reservati, Clericis & Laicis Communes.

Homicidium voluntarium, factio, præcepto, confilio, vel consensu deliberato commissum. Sacrilegium in re vel in persona.

Incestus cum Consanguineis & Affinibus in gradu, à Concilio Tridentino determinato. Adulterium.

Raptus.

Procuratio abortus vel sterilitatis.

Incendium Ecclesiarum, domorum, aut se- getum, malitiosa factum.

Pollutio Ecclesiæ, Cœmeterii, sanguinis vel feminis effusione.

Violatio immunitatis & libertatis Ecclesia-sticæ.

Item veneficum, fortilegium, divinatio, incantatio, cum pacto Dæmonis expressio vel implicito, & abusus Sacramentorum & rerum sacrarum ad superstitiones & artes ma-gicas.

CAP. XVIII. De Sacramento Extremæ Unctionis.

Ecclæsiæ Catholica, contra omnium temporum hæreticos, ab ipsis Apo-stolorum temporibus palam semper ex D. ² Iacobi ³ s. v. 14. ⁴ & 15. tradidit, Extremam Unctionem Sa-

cramentum esse vere ac proprie dictum, quo, migraturis ex hac vita, Oleo salutis & Fidei oratione augetur robur contra hostes invisibilis, in isto momento (ex quo dependet æternitas) fortius impugnantes, & calcaneo;

⁵ Conc.
Trid. seff.
14. in do-
ctrina de
Sacram.
Extr. Vt-
erionis.
ad seff.
24. c. 7. de
ref.

ac fini vitæ insidiantes; ac deinde gratia confertur remissionis reliquiarum peccatorum ad salutem corporis & animæ.

2 Ideoque hujus Sacramenti usum & salu-tares effectus saepius & Parochi suis subditis, ac præsertim egrotis, explicit, ut, quod haec tenus in Diœcesi Nostra fere in desuetudinem abiit, in pristinum laudabilemque usum revocetur.

3 Parochi, induiti superpelliceo & stola, hoc Sacramentum administrent periculose labo-rantibus, & quorum jam deplorata videtur valetudo; licet etiam agonizantibus, & qui improvisa vi mortis opprimuntur, ac sensibus carent, recte conferatur, modo antea bona & honesta vitæ fuerint, & præcedenti tempore Paschali communicarint. Custodes quoque, superpelliceis induiti, cum lumine sine nola præcedant.

4 Observent vero Parochi, Extremam Unctionem non esse dandam pueris, extremo supplicio afficiendis, amentibus, furiosis, qui non habent lucida intervalla, impenitentibus, desperatis, excommunicatis, & qui præcepto Paschalis Communionis non satisfecerint.

5 Eximenda quoque est illa persuasio erro-nea & pernicioſa ex mentibus hominum, qua fibi imaginantur, sese, si inungantur, citius morituros, ut propterea ad extreum vitæ halum hoc Sacramentum differant.

6 Invigilant vero Pastores, si ex suis infirmari aliquem graviter intelligent, & mortis periculum subesse existiment, ne forte, prædicta opinione vel negligentia aut malignitate domesticorum aut aliorum, Unctionis Sacra-mentum impediatur, aut æquo iustius differatur; quin potius ultro ex charitate & officii sui ratione lèse offerant, ovinulam suam invi-fant, moneantque infirmum de cura salutis sua habenda, frequentiæ visitatione ad mor-tem disponant, ac, quatenus per occupationes licet, morituris confilio, solatio & auxilio ad-eſſe ſtudent; aut ſaltem current, ut aliis ali-quis Sacerdos aut Religiosus advocatione, qui luctantem cum morte adjuvet; habeantque Pastores in hanc rem affidios ſibi libellos quoddam pios, qui de ratione bene juvandi morientes à piis & doctis viris ſunt compofiti.

7 Cæ-

⁷ Cætera quæ ad rectam hujus Sacramenti administrationem spectant, ex libro Pastorali petenda sunt.

CAP. XIX. *De Sacramento Ordinis.*

ORdinum collatio, seu manuum impositio, cum ostium sit ad Ecclesiarum gubernacula, & ministeria exercenda; omni certe diligentia illud observandum est, quod ha-
• 1 Tim.
5.
• 1 Tim.
3. ad Tit.
1.
• c. 1. &
fin. De
Presbyt.
non bapti-
zato.
• Conc.
Trid. sicc.
23. c. 4. de
ref.
• c. 1. De
filii
Presb. in
6.
• c. cum
nullus, de
tempor.
ord. in 6.
7 Can. de
bis, dist.
28. c. 2.
dist. 77. c.
ult. De
temp. or-
din. in 6.
• d. ca. 2.
, Conc.
Trid. sicc.
23. c. 12.
De ref.
• c. 1. &
c. consuli-
tus.
Deservi.
non ord.
" c. Mari-
tum, dist.
33. c.
Clerici.
ead. dist.
dist. 55.
per ror. c.
c. 6. & 10.
tò iii. de
corp. vi-
tatis non
ord.
13. c. 3.
de temp.
ord. in 6. dist. 71. & 72. per tot. Conc. Trid. sicc. 23. c. 8. de ref. 14. dist.
27. 28. & 32. per tot. & c. 5. de conc. conjug. 15. c. cum illorum, de
sent. excomm. & c. 1. de eo qui fuit. ord. susc. 16. c. Illiteratos. d. 36. c.
Panitendi. 55. c. fin. de atac. & qual. ord. 17. Conc. Trid. sicc. 23. c. 5.
7. & 12. de ref. dist. 49. & 50. per tot. 18. dist. 70. per tot. & c. cum
secundum de Prab. & dignit. c. accepimus. de at. & qual. Conc. Trid.
sicc. 21. c. 2. de ref.

tem beneficij aut ¹⁹ patrimonii habentes. ^{19. d. 7. sicc.}
 Quæ omnia partim per evidentiam & ocu-
 larem demonstrationem, partim per Examen,
 partim Literis & Testimoniis constare de-
 bent.

^{21. c. 2.}
^{& sicc.}
^{23. c. 16.}
 4 Qui ad Superiores Ordines promoveri
 petunt, Literas primæ tonsuræ seu accepti
 prioris Ordinis exhibeant. Ad Diaconatum &
 Presbyterium ordinandi fidem faciant de
 functionibus priorum Ordinum debite exer-
 citis, de horis Canonicas recitatis, de gestato
 habitu & corona Clericali.

⁵ Cum nonnunquam contigisse animad-
 vertamus, quod nonnulli Civitatis & Dicœ-
 fisis Nostræ Clerici indocti, ac vitæ non satis
 probatae, dimissoriales variis modis extorfe-
 rent, & sub earum prætextu in exteris Dicœ-
 fibus Ordines furtive suscepserint: volumus
 & serio mandamus Vicario nostro in Spiritu-
 tibus, ne in posterum sine gravi & legitima
 causa literas hujusmodi Dimissoriales conce-
 dat; præsertim quando Nos in Dicœfis no-
 stra per Vicarium Nostrum in Pontificalibus
 Ordines conferri curabimus.

⁶ Qui beneficia Parochialia, sive quævis
 alia curata, adepti sunt, illa non ante admini-
 strent, ²⁰ quam per legitimum Examen & ap-
 probationem, à Nobis Iurisdictionis execu-
 tionem accipient.

<sup>20. Concil.
Trid. sicc.
24. c. 12.
de ref.</sup>
 7 Sacris majoribus Ordinibus initiati, vel
 in minoribus beneficium obtinentes, sciant, se
 secundum Constitutiones Ecclesiasticas ad
 preces horarias quotidie persolvendas, sub
 poena peccati mortalis & restitutionis fru-
 ctuum, pro rata temporis quo Officium non
 impleverunt, teneri; idoque huic obligationi
 studiosè satisfaciant.

⁸ In Cantu Ecclesiastico addiscendo ha-
 cetenus magna ordinandorum negligenter
 animadverba fuit, non sine gravi scandalo po-
 puli; ut aut muti sint multi in Choro Clerici,
 Cantus Ecclesiastici imperiti, aut in voce in-
 concinna & absuna mutis deteriores sæpe re-
 periantur. Quare serio mandamus omnibus,
 ad sacros Ordines aspirantibus, ut Cantum
 Gregorianum seu Choralem ex principiis, u-
 fu, atque exercitatione addiscant. Cujus etiam
 in examine posthac rationem accuratam ha-
 beri volumus.

CAP. XX. *De Sponsalibus, & Sacra-
 mento Matrimonii.*

REcta, ex antiqua Ecclesiæ consuetu-
 dine, Matrimonii Sacramentum
 præcedere solent Sponsalia; quæ sunt futura-
 rum nuptiarum re promissio, & Matrimonii
 quedam præludia atque præparatio; ne scilicet
 temere ac precipitanter, sine magna consul-
 tatione & deliberatione, contracta Matrimo-
 nia, postea vel impedimento aliquo affician-
 tur,

<sup>Can. non
frater.</sup>
^{30. q. 5. 1.}
^{I. v. 2. ff.}
^{do Spons.}